

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, dne 3.-4. srpnja 1915.

Broj 3.

Brzojavne i zadnje vijesti.

Izvještaj našeg generalnog stožera.

Beč, 2. julijsa (D. u.) službeno se javlja:

Rusko bojište.

Nakon višekratnih žestokih borbi odbacile su savezničke čete Ruse iako utvrđenju pozicija na Gnilalipu, na Firjelov. Neprijatelj, koji uzmiče u istočnom pravcu biva proganjena na čitavoj fronti te je pretrpio ponovo teške gubitke. U ovim borbama zarobljeno je 7765 momaka i zaplijenjeno 18 strojnih pušaka. Sjeverno uključivo traju još borbe. Na Dnjestrju nije se dogodilo ništa značajnije. U ruskoj Poljskoj bore se savezničke čete između Visle i Buga sa jakim ruskim silama na potoku Por i na Viznici. Naše vojske svuda navaljuju. Zapadno Visle navalije su naše čete na neprijateljske pozicije kod Tarlova. U 5 sati poslije podne zauzeli smo na juriš neprijateljsku uporištu sjeverno spomenuta mjesta. U večernjim satovima doprije je ostala navalna fronta na udaljenost da može jurišati, te je prodrla noću u rusku poziciju. Neprijatelj povukao se bijegom. Progoneći neprijatelja zauzeli smo Jožefov na Visli. Ruse smo izbacili takodjer iz njihovih pozicija jugoistočno Siena. Kod tога zaborisimo 700 momaka.

Talijansko bojište.

Jučer se je opetovao talijanski napad na visoravan Dobroberd. Nakon višesatne pripreme paljibom teškog topništva nastavio je neprijatelj poslije podne i u većem više navala pješadije između Zdravšćine (Sdraussina) i Vermigliana, koje smo odbili uz teške gubitke po neprijatelju. Istotako smo odbili slabije navale na dio goričke mosne utvrde i u području Krna, koje su se već prije bile vršile. Naše hrabre čete drže kao i prije sve naše pozicije. Topničke borbe traju na svim frontama.

Zamjenik poglavice generalnog stožera, v. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog glavnog stana.

Berlin, 2. julijsa (D. u.) Iz glavnog stana javlja se službeno:

Zapadno bojište.

Noćnu navalu Francuza zapadno od Souchez-a odbili smo. U zapadnom odjelu Argona odijeli vojske njemačkog kraljevića postigli su lijep uspjeh. Neprijateljski obkopki i uporišta sjeverozapadno od Four de Paris osvojimo jurišem u širini od 3 kilometara i u dubini od 200 do 300 metara. Zarobili smo 25 časnika i 1710 momaka, a zaplijenili 18 strojnih puški, 40 bacala, laguna i jedan top-revolver. Francuzi su imali goleme gubitke. Na Vogezima zauzeli smo dvije utvrde na Hilsenfirtu.

Istočno bojište.

Jugoistočno, od Kalvarije oteli smo Ruse pozicije jedne uzvisine i zaborili smo 600 Rusa.

Jugoistočno bojište.

Nakon toga, što smo osvojili na juriš visine jugoistočno od Kurost-

vica (sjeverno od Haliča) bili su Ruse prisiljeni na uzmak na čitavoj fronti u predjelu Marijampol do sjeverno Firlejova. Vojske su Mackensen poslispile neprijatelja natrag zapadno od Zamošća preko Laburke i područja Pore, i prekorčile su već ovo područje više zapadno. Dostigli smo neprijateljske pozicije na crti Turabin - Krasnik - Jožefov (na Visli) i zauzeli Krasnik. Zapadno od Visle pročistili smo od neprijatelja južni brijež Kamiene. Vrhovna uprava.

Beč, 2. julijsa (D. u.) Čete Linsingove vojske bacile su Ruse iz juriša pozicija na donjon Gnilalipu. Na bojištu Krasnika i Zamošća razvila se je velika bitka. Na donjon Soči odbili smo iznova zrestok talijanskog navalnog.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 2. julijsa (D. u.) Iz glavnog stana javlja se:

Kod Ariburuna bio je neprijatelj, koji je navlio 28. junija na naše lijevo krilo, subzijen u njegove prijašnje pozicije te izgubio priličan broj zarobljenika. Porovnate bespušnje navale na naše desno krilo kod Sedilbara stale su neprijatelja teških gubitaka.

Carigrad, 2. julijsa. Glavni stan javlja: Južno od Sedilbara hrio je neprijatelj 29. junija opkoliti naše desno krilo. Njegova je četa hanjerila i izjednalo radni nastupljavala. U noći od 29. do 30. junija odbili smo krvavo napadajući kod Ariburuna na naše sediste. Na desnom smo krilo oteći neprijatelju dva jarka. Iste noći poduzele su naše čete južno od Sedilbara prolaznjave na lijevo neprijateljsko krilo, prodrije u više mesta u neprijateljske utvrde, gdje trajase borbe na malu udaljenost sve do zore. 30. junija bila je na objema krilima zrestoka bitka, koja je svilila po naša veoma povoljno.

Ručno pismo maršala nadvojvode Fridrika.

Biala, 1. srpnja. Kako galiciski službeni list javlja, upravo je nadvojvoda Fridrik na galicijkog namjesnika ovo ručno pismo:

Neposredno iza svoga posjeta u herojskim junastvom naših četa sretno oslobođenom glavnom gradu Lavovu, izvjestio sam Njegovo Veličanstvo o odusevljenu primjeti, što mi je ondje u dio polo.

Njegovo Veličanstvo blagoizvoljelo je iza tog upravlj u našu meni ovaj brojaj: U velike obradovanje oslobođenjem Lavova, zahtijevam Ti se najstražnje na izvještaju, što sam ga primio i držanju lavovskog pučanstva. U patriotskom odusevljenu, koje je nakon izbavljenja ispusi neprijateljskog jarina došlo do izražaja, vidim ljeplj znak za budući uspješni razvoj zemlje, Franjo Josip.

Radujem me, što gorjne mogu preuzivati senosi Vašoj saopštiti. — Marsal nadvojvoda Fridrik.

Cestitska našega cara sultana.

Carigrad, 2. julijsa (D. u.) Car Franjo Josip cestitalo je sultani radioperacije koja je sretno podnijela i na povoljnijem toku bolište.

Austrijski konzul zapušta Skadar.

Beč, 2. julijsa (D. u.) Vodja austro-ugarskog konzulata u Skadru, Haller, koji je bio prisiljen od Crnogoraca nakon zapođenja Skadra zapuštil grad, dospije u Tivat, otkud kreće u Beč.

Bavarski kralj pruski maršal.

Berlin, 2. julijsa (D. u.) Novine javljaju, da je posjedio bavarski kralj poslužio povratka iz austro-ugarskog glavnog stana njemačkog cara, koji ga zamolil uz potpuno priznanje junaštva bavarskih četa, da primi dostojanstvo pruskog vrhovnog maršala. Kralj bavarske je radošno ugudio carevoj zelji.

Odstup ministarstva Goremkina?

Berlin, 2. julijsa (D. u.) Kako javlja „Lokalanzeiger“ iz Stockholma odabran je dosadašnji ministar poljoprivrede Krivošaj, za ministra-predsjednika. Čini se, da će odsputiti zajedno sa ministrom-predsjednikom Goremkinom i ministar finančne Baricom i pomoćnikom predsjednika.

Austrofinski talijanski svećenici.

Basel, 2. julijsa (D. u.) Novine javljaju iz Rima o ponovnom uhapsenju svećenika, koje sunđuje da cine propagandu u korist Austro-Ugarske.

Mir i bugarski narod.

Milan, 2. julijsa (D. u.) Dopisnik „Corriere della Sera“ sastao se sa bugarskim poslanikom u Rimu, koji je izjavio, da su bugarski zahtijevi narodnosni i pozitivi. Za buduću Europu nužno je spremati mir na novoj podlozi.

Lažna vijest.

Kopenhagen, 2. julijsa (D. u.) „Berlinske Tidende“ javlja iz Petrogradu preko Pariza, da je ruski podmornica potoplila u istočnom moru neprijateljski krstas. Wolfow dopisni ured saznao je o ponovnom mjestu, da je ova vijest sasmičena.

Njemački odgovor na notu Amerike.

London, 1. julijsa (D. u.) „Times“ javlja iz Washingtona: Čaje se, da će njemački odgovor na američku notu biti opisan koncem buduće sedmice. Američki poklisan javlja službeno, da je sadržaj note vrlo povoljan. Nitko ne očekuje, da će Njemačka odustati od rata sa podmornicama, ali ponudjene vijesti dadu nasičevit, da će Njemačka postaviti prijedlog, kojim će se zajamčiti veća sigurnost za život i slavništvo Amerikanaca. Osim toga će njemačka vlada još jednom knutiti uvjerili Ameriku, da je rat podmornicama samo protiv miera proti bliske.

Utitak zauzeća Lavova u Srbiji.

Budapest, 1. julijsa (D. u.) „Az Est“ iz Sofije, pripovijedaju putnici, koji su došli iz Srbije, da je zauzeću Lavova lamo učinilo jako mučan utisak i da se Srbi sada boje ponovne ofenzive austro-ugarskih četa.

Italija evakuira Asiago.

Milan, 1. julijsa (D. u.) „Avanti“ javlja iz Mietaku u jednom dopisu, kojega je cenzura dvije trećine zaplijenila, da je talijanska vojna uprava evakuirala visoravan Asiago i to sedam općina, jer je narod davao znakove austro-ugarskog tonitvista. Broj evakuiranih iznosi 25.000.

Bugarska zahtijeva liniju Enos-Midijs.

Milan, 1. julijsa, „Giornale d’Italia“ javlja, da se dogovori između Turske i Bugarske nastavljaju. Bugarska vlada zahtijeva u Carigradu, da je sočno ustupi područje do linije Enos - Midija. Kar Ferdinand odobrio je sadržaj odgovora.

Ruska vlada se boji mira.

Kopenhagen, 1. julijsa (D. u.) „Avanti“ javlja: Rok saziva Dume nije jošte ustanovljen, ipak novine jednoglasno javljaju, da će ista biti naročna sazvana. Veliki broj iz Petrogradu načelnicima se zastupnika se dnevnog vjeća, te se vidi, da je rat poslušno u pozadini sve strančarske razmire. Sve su stranke pripravljene, da poduprnu vladu. Rasprave će u Dumi pokazati, da je put primio mirovo dogodjaj u Galifeji, i da nije izgubio nadu u pobedu (t) svega oružja, te da Ruska ne smije mletnuti mač u koren, dok nije oborila Njemačku (?). Neka Njemačka ne misli, da Rusija zeli mir.

Voss. Zig.

Saziv Dume.

Genf, 1. julijsa (D. u.) Polaz vijesti „Timesa“ iz Petrograda bit će Duma sazvana u drugoj polovici mjeseca julija.

Odstavka srpskog generala.

Rim, 30. juna (D. u.) „Tribuna“ javlja iz Barsa: Srpski general Jovanović, koji je početkom rata preuzeo mjesto vrhovnog poglavice stožera, predao je ostavku, jer se nije uzeo u obzir njegov prilog, da se odustane od zapođenja Skadra. Srbija hoće na ovaj način svladiti svoju krivnju glede zapođenja Skadra na Crnu goru.

izlazi svaki dan osim nedjelje poslije podne u Puli u na-knadnoj tiskari Jos. Krmptović, Plazza Carli I., gdje se nalazi tiskara, uredništvo i uprava lista. Za uredništvo odgovara izdavatelj Josip Hain. Telefona broj 58. Broj poštanske štiedionice 36.615. Predplatna iznasa 2 K 40 h mjesечно. 6 K tromjesečno, pojedini broj stane 6 helera. Oglase računa se po 20 h jednostupni petitetak (3 mm).

Odstup Zographosa.

Atena, 30. junija, „Frankfurter Zeitung“ javlja: List „Patrie“ javlja, da će ministar izvanjskih posla, Zographos, odsputiti. Gunaris će privremeno preuzeći njegovo mjesto. Samo bolest kraljeva zaprijećila je već do sada njegov odstup.

„Trajno“ zapođenje Drača po Srbima.

Zeneva, 1. julijsa, „Herald“ javlja: Srbi obavještje konzularne zastupnike u Draču, da su tražio zaposljeni grad i luku Drač uključivo albanske obale.

Južnačka djela neprijateljskih mornarica!

Carigrad, 1. julijsa (D. u.) Kako brzojavljuje iz Smirne, pucaje je prekjucer engleski brod na lidi u Edremidskom zaljevu. Žrtva nije bilo. Tri su tvornice pogodjene. U predvečerje izpalio je francuski brod 70 granata iz blizini tog mjesto. Prekjucer je bombardirao engleski brod tipa „Hussar“ u osrće Cesme. Akoprem bi ispaljeno 500 granata, oštećene su samo nekoje zgrade. Kuća grčkog patrijarhe je uništena.

Progoni Njemačaca u Moskvi.

Stockholm, 1. julijsa (D. u.) O izgradjenu protiv Njemačaca u Moskvi, koji je prama vijest: „Svenska Dagbladet“ označio knez Justipov kao razbludnu uskršnu noć, saznao je još, da nisu htjele moskovske čete pacuti na puk i da su moralni pozvati vojništvo iz drugih posada. Kazu da je posljedica dogodjaja u Moskvi odgodjene već odlučenog saziva drugog razreda narodnog ustanka.

Golemi gubici Engleza u Dardanelima.

London, 2. julijsa (D. u.) U donjoj kuciči izjavio je prvi ministar, da su iznascali engleski gubici u Dardanelima do 31. maja na mrvljinu, ranjenicima i nestalima 1722 časnika i 37.244 momaka.

Potpoljeni brodovi.

London, 2. julijsa (D. u.) Engleski potpanski parobrod „Armenian“ bio je potopilen po njemačkoj podmornici na Cornvallskoj obali. Momčadi emi se, da je spasena.

London, 2. julijsa (D. u.) Norveški brod „Thistlegang“ kreat sa pucnicom, bio je torpedovan kod Fastnesta. Dio je momčadi spasen.

Državni zajam Danske.

Kopenhagen, 1. julijsa (D. u.) Ministar financa predložio je narodno vijeće za izdati 5% državni zajam u iznosu od 60 milijuna krune.

Ministarstvo municije u Engleskoj.

London, 2. julijsa (D. u.) Donja kuća privatila je zakon, da se imo ustanoviti ministarstvo za municiju.

Moderan utr ne oviši samo od junastva naroda već i od organizacije države, koja vodi rati. Nasi su neprijatelji uvijedili, da ne mogu takmiti ni na tom pojmu s nama i našom saveznicom i sada teže za tim, kako bi u tome nama bili ravn. Ure.

Demonstracije protiv pape.

Münchenska „Abendzeitung“ donosi pismo iz Rima, u kojem im dopisnik medu ostalim piše. Golem se mnostvo ljudi okluklo u svećeničko i fratersko ruho, pa je prolazio glavnim ulicama grada Rima, vičen i agitirajući, neka bi narod otpao od pape i neka bi izabroj drugoga papu, koji ne bi bio „orudje luteranskoga njemačkoga cara“. Ruja je vikala, da je Benedikt XV. podmiren iz Berlina. Vatikan je opkoljen stražom, ali tako slabom, da je osoba sv. Oca i njegove okoline slabu zastićena, pa se mnoge savjeti, da Papa ostavi Rim. Narodu se dijele brosure, većinom pisane francuski, koje su pune pograda na Papu.

Zašto mrzi Grčka Italiju.

Atenski „L’Economie d’Orient“ donosi odnji uvodnik, gdje raspravlja o ulozi, što je Italija ima u sudjelanjem svjet-

skom ratu, pa veli među ostalim: Evropa ne shvaća zašto mi, koji volimo trojni sporazum, mrekimo Italiju. Pa ipak je jasno zašto! Italija je do sada u svemu, što je radila, pokazivala, da mrzi Grčku, pa radi čega bismo mi volili Italiju? Glavnije nobravač čitavu nju nepravdu, što ih je Italija naprijela Grčkoj. Osoblje se ističe, kako Italija gazi Grčka prava na Dodekanezu, premda su ta prava zajamčena međunarodnim ugovorima. Italija hodi sjeverni Epir otkinut od matere domovine, hoće zaposjeti Valonu, a to bi bio početak osvajanja Albanije! Italija hodi otok Hnos samo za to, da dobije put u grčku Maju Ažiju. Nastojanje su Italije — zavrsiti članak, — i odvise jasna i prozirna. Bude li pak Italija nastojala, da poveća svoj teritorij silom i na stetu Grčke, onda ne znade, da će u toj Grčkoj vazdu imati krvnog neprijatelja.

Značajne pojave.

U novinama se čita:

Iza kulisa mora da se zbiva nesto izvanredno važno.

držalo se u ruskom glavnom stanu rusko krunsko vijeće u prisluću cara, generalissimu, te svih ruskih ministara, Suhomilov odsutna, Nikolaj Nikolajević odlazi na „dopust“, srpska službena „Samouprava“ otvoreno piše, da se srpski vojnici kliče, odilazeći sa naše fronte, našim članakom: „Shogom igumanem, mi odilazimo u Albaniju...“ Tu su činjenice, koje nukaju na razmišljanje... Čini se, da čemo za malo dana doživjeti jednu ogromnu, za nas veselu senzaciju. Ako svi znaci ne vanaju, moglo bi isto tako iznenadno, kao sto je došlo do rata, doći i do mira. Ne bi to bio mir sa svim našim i njemačkim neprijateljima; radilo bi se dokako u najboljem slučaju samo o miru između Monarhije, Njemačke, Rusije, Srbije i Crne Gore, na koji bi onda odmah pristale Turska te Francuska, Rat i Englezima nastavio. Ti bi kramari onda platili račun svjetskoga rata. Tako bi pak rješenje s veselom pozdravljeno cijeli svijet. Talijane i Engleze već spopad strah. Sandražba se već uputilo u glavni stan talijanske vojske, a i Greja već pozivaju da se vrati na svoje mjesto i tako sam pojede svoju kusu...

„Herald“ javlja iz Rima: Italija je protiv zaposjednutih Albanije po Crnoj Gori podignula ozbiljan protest u Nišu i na Cetinju.

Italija se je razljutila radi zaposjednutih Skadra po Crnogorima. Listovi ne kusaju, da sakriju ovu sružbu. Nota Crne gore savezničku kušu doluje opravdati to, pa slijavi kruživo za svjog postupak na Austro-Ugarsku. Unatoč tomu označuju listovi ovaj postupak Crne gore nečuvanom i donosnjim proteste. Dogadaj je u Albaniji činjenje stampa veoma ozbiljnim,

te veće, da je svojevojni postupak kralj Nikola bio najteže razočaranje posljednjih dana.

Crnogorski kralj Nikola izjavio je, da Crna Gora ne će Albanije ni uz koje prilike puštiti ruke.

U „Courant“ izriče nizozemski general Schneider mišljenje, da su se talijanske navale na Soči, kao i na koruskoj granici potpuno izjednile, te da talijanska intervencija neće imati nikakvu upriva na srpski rat. Možda nije neopravданa tvrdnja o nedostaciima talijanske organizacije i spremi. Dok je monarhija u posjedu Plave, Gorice i Tolminia, ne može biti ni govor o napredovanju prema Trstu. Nije međutim isključeno, da će se smještio osvojenja Trsta na Italiju dogoditi u mjesecu Mletaku po monarhiji.

Razne vijesti.

Čitateljima na znanje. Budući broj „Hrvatskog List“ izaziće u ponedjeljak posjeće podne.

Uredovni satovi na kotarskom poglavarsvarstvu u Puli. Kao dodatak okružnicu od 8. svibnja o. g. Allg. 2709/5-11., daje se na znanje, da se uvajaju uredovni satovi i kod redarstvenog odjela c. k. kotarskog poglavarsvarstva za vrijeme od 5. srpnja do 1. listopada od 8 sati u jutro do 2 sata popodne. Za vrijeme popodneva koštio i u već nastupa za osobito silne poslove obično ograničenja služba inspekcije.

Zarobljen. Sin c. i kr. nadposlovodje Štrečka Čotića, Albin, c. i kr. poručnik posade Prvenskog, nalazi se u raspovijetu u Atarsku, guberniji Saratova u Rusiji.

Grof Attemo i lička željeznica. C. kr. dalmatinac i hrvatski narodni grof Altens obači će ovilj dana radnje ličke željeznice, da vidi, dokle se je doprio sa radnjama. Onda će se posjetiti gradnja dalmatinske pogradi, koja teče od Knina do Pribinje.

Društvo „Dalmatia“. Paroplovno je društvo „Dalmatia“ radi vanrednih prilik i da dođe u svrset općinstvu, premjestilo upravu iz Trsta na Rijeku. U Trstu je ostao glavni ravnatelj g. Šarić.

Orih, trazi oten i majkn. Obavijest neka se sajge na upravu „Hrvatski list“ pod brojem 1404.

Molba uprave. „Hrvatski List“ razpolasno na ogled raznim ličnostima pričovlji istodobno polnožice nakladne tiskare u svrhu prepoldate, koja iznosi mješavina 2 K 40 h, a tromješčeno 6 kruna. Tko neželi primati „Hrvatski List“ neka ga jednostavno povrati pod istom pasicom.

Öonomu naslovniku, koji nebi list povratio, odnosno priplosao do 10. srpnja predplatu, biti će list ustavljen. Naglasujemo, da će „Hrvatski List“ izlaziti redovito samo na dvije stranice, po potrebi i na četiri.

Istodobno umoljavamo, da se „Hrvatski List“ u krugu znanaca širi.

Prozore i vrata drži tako zatvoreno, da ne može noću iz njih prodrijeti nikakav tračak svjetla.

Na potonjem ovom pitanju vodili su se između oba kabineta u prijateljskom tonu odlužni pregovori, u kojima je sudjelovala i njemačka vlada. Tijek se ovili par-parlera neće ovdje na tanko raspredati, jer je dovoljno utvrditi, da je Austro-Ugarska končano olizvom na neutralnost, ali inače poseve prijateljsko držanje Italije. Iltijevi joj podali dokaz lojalnoga surreljata, priznala talijansko slavljanje članka 7., izjavili se spremnom, da će za slučaj pričvremenog ili definitivnog zaposjednutja jednog područja, koje leži na Balkanu, pregovarati sa Italijom o kom-

penzacijom planu. Na ovu se izjavu, koja je dne 25. kolovoza predana u Rimu, zahvaljuju marchesi di San Giuliano, pa je držao gledom na tačniju ratnu situaciju, da bi bilo preuređeno, da se pitanje eventualnih kompenzacija pretrate.

Druga Austro-Ugarska crvena knjiga.

(Nastavak.)

Prvi pokusaj dobiti plijen.

Paralelno sa ovim pregovorima o pitanju neutraliteta započela je jedna akcija Italije, koja se javila vec 25. srpnja, a koja je kako već gore spomenuto, isla za tim, da pozivom na članak 7. savezničkog ugovora o trojnom savezu osigurava Italiji da sljuti zaposjednutu srpsku području po austro-ugarskim čelama prava zahtijevati kompenzacije. I sama povijest, kako došlo do ovoga članka, a i sam tekst njegov jasno pokazuju, da se već odredbe jedino i samu tjeru sjećaju, ako bi monarhija zaposjedala tursku područje. Taj je članak na želju Italije međutim u ugovor godine 1887., dakle u vrijeme, kad su kompacijom za cijelo bijeli da urede same buduće sudbine Turske i njezinoga područja. Bez svake je sumnje, da su ova utapanja učinjena, kako bi se sprječilo, da u slučaju, da se ukaze nemogućnost uzdržati turski posjed u Evropi, kako su to u prvom redu saveznici željeli, ne bi interesi jednog od obju dijelova jednostrano ili bez jednokopravnog obzira na drugoga bili zapostavljeni.

Na drugu područja, koja nisu podpada pod Tursku, na balkanskom poluotoku tada se još nije mislio. To se vidi također iz teksta posve jasno, a taj je od godine 1887. ostao nepronjenjen, pa se iz njega može razabratiti, da se pod tim člankom razumjevaju turska obalna područja u Jadranskoj mori i u Egejskoj mori a nikako grčke ili crnogorske obale.

Povjesna opravdano zaustavlja, da je dakle austro-ugarska vlada stajalište, da se članak 7. ne može primjeniti na slučaj jednoga konflikta sa Srbijom i eventualnom zaposjednjom srpskoga područja. Zato se austro-ugarska vlada nije držala obvezom, da ishodi sebi od Italije na neki međin dan, prije nego što poduzne svej diplomatski korak u Beogradu, koji još nemačno rat, sve ako je mogao i dovršiti da njezino.

Protivno stajalište zastupalo je Italija, koja je kako je spomenuto uzela uz izliku, da lali predhodni sporazum,

Ugarska na svoj način tumačila, a to je Italija učinila da se osloboditi dužnosti svoje kooperacije, s druge oper strane sa načelu načinu svih svojih interpretacija u Beču zatražila, da se udvojili njezinim načelnim kompenzacijom zahtijevima za slučaj okupacije srpskoga teritorija po Austro-Ugarsku.

Pregovori.

Na potonjem ovom pitanju vodili su se između oba kabineta u prijateljskom tonu odlužni pregovori, u kojima je sudjelovala i njemačka vlada. Tijek se ovili par-parlera neće ovdje na tanko raspredati, jer je dovoljno utvrditi, da je Austro-Ugarska končano olizvom na neutralnost, ali inače poseve prijateljsko držanje Italije. Iltijevi joj podali dokaz lojalnoga surreljata, priznala talijansko slavljanje članka 7., izjavili se spremnom, da će za slučaj pričvremenog ili definitivnog zaposjednutja jednog područja, koje leži na Balkanu, pregovarati sa Italijom o kom-

penzacijom planu. Na ovu se izjavu, koja je dne 25. kolovoza predana u Rimu, zahvaljuju marchesi di San Giuliano, pa je držao gledom na tačniju ratnu situaciju, da bi bilo preuređeno, da se pitanje eventualnih kompenzacija pretrate.

Prva vjerolomstva.

Na taj su način prezovori izmeđubeckog i rimskoga kabinetata gledi način strane njihovog uzajamnog odnosa, bili predbjekođeni. Slijedeće je mjesec Italija posvećivala u prvom redu izigravanju i ojačanju svojih vojnih sila. U isti je čas započela jedna akcija Italije, koja je ista za sticanjem teritorijalnih uporišta s onom stranu Jadrana u Albaniji, i koja s noćelicu jako oprezno tapkajući, kasnije zaobilje takav opseg, kakvim je stepenom napredovala vojna sprema Italije. I kad je sve dovesti do poštaja, da svjetski rat neće dovesti do pobjede jedne ili druge grupe, već do dugotrajnog i otpornog boja, ma da je ovaj postupak Italije nije bio u skladu ni sa utapanjem od godine 1900. i 1901., a ni sa formalnim izjavama, koje su prečene potekom mjeseca kolovoza 1910. u Beču, ipak Austro-Ugarska nije prigovarala, a to lim više, da je Italija svaku posebnu provizornu mjeru u Beču notificirala, nglasujući vazdu, da se drži londonskih zaključaka i da priznaje valjanost ovoga akorda.

Sacro egoizm.

Nu doskora postalo je jasno, da sebincne osnove Italije nisu iscrpljene tine, da se zasadi na „altri spundi“. Veliko i stravno uzbudjenje zahvaljuje se čitavu zemlju, a teza apsolutne neutralnosti moralj je u učini mjestu budnog i oružanog neutralnosti, a kasnije upravo činjenicu o „svetom egoizmu“. Potajno od vrati, a javno od agenata entitativi vlasti unapredjeni i poduriti, razvio se na tlu irredentističkih radikalnih i republikanskih ložišta jedan pokret, koji je na svoju zastavu bez obzira na vjeru i zadani rije napisao: Zdržanje talijanskih područja monarhije sa Italijom, a pristaze su toga udruženja u stomi, na ulici, i u javnim skupštinama sve strastvenije stavljali zahtjev, da Italija u ovome ratu stane na stranu entitativi vlasti.

(Nastavak slijedi.)

Ne smiješ nositi na sebi talijanske znakove kao nakit, na pr. petrožarnu zvjezdu i slično.

Na lijevoj ruci moraš nositi vezanku (vrpcu).

Čim nastupi tama, mora u gradu vladati najveća tišina.

Vikanje (halabučenje) i pjevanje je zabranjeno.

Ne smiješ stanovati, niti noću poći na tavan.

Poslije 10 sati na večer ne smiješ na ulicu, ako nemaš posebne dozvole.

PIAZZA CARLI 1
VIA CENIDE 2-5

TISKARA

VIA SISSANO 24
VIA BESENIGHI 20

PAPIRNICA - RADIONICA KAUČUK-ŠTAMPILJA - KNJIGOVEŽNICA

JOS. KRMPOTIĆ :: PULA

Telephon br. 58

Naklada dnevnika „Hrvatski List“

Brzojavi: Krmpotić, Fola

preporuča svakovrstne pisače predmete, osobito pak bojne dopisnice, papir i omote, olovke, bilježnice, crnilo, pera, kancelarijske i konceptne papire, te ine pisače sprave potrebne privatniku i uredima.

Prima i izvršuje uz solidne cijene svakovrstne tiskarnice.